

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING**Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering over de verdeling van de middelen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning****Principiële goedkeuring**

Bijlagen:

- het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering over de verdeling van de middelen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 29 november 2016;
- het begrotingsakkoord van 15 december 2016.

1. AANLEIDING EN INHOUD

Het "decreet houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap" bepaalt in artikel 15, tweede lid, dat de Vlaamse regering de middelen die het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap kan aanwenden om aan personen met een handicap een budget voor het bekostigen van niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning ter beschikking te stellen, verdeelt tussen zorg en ondersteuning voor minderjarigen en zorg en ondersteuning voor meerderjarigen, en over de provincies.

2017 zal het eerste volledige jaar zijn waarin voor meerderjarige personen met een handicap gewerkt wordt met de nieuwe regels van de persoonsvolgende financiering. Alle meerderjarige gebruikers van niet rechtstreeks toegankelijke VAPH-hulp zijn vanaf 2017 overgeschakeld op PVF en de oorspronkelijke 'CRZ-lijst' zal in het eerste kwartaal van 2017 definitief omgezet zijn naar prioriteitenlijsten waarbinnen een chronologische volgorde wordt gehanteerd.

Voor minderjarigen zal de stap naar het systeem van persoonsvolgende financiering pas later deze legislatuur gezet worden. VAPH-specifieke ondersteuning voor minderjarigen en jongeren met een handicap verloopt in afwachting van de invoering van PVF verder via directe financiering van de MFC's en via het ter beschikking stellen van PAB's.

Het VAPH zal de eerstkomende jaren zorgvuldig monitoren welke impact de omschakeling naar PVF precies heeft op de verschillende processen (indienen en afhandelen van vragen, prioriteren, ter beschikking stellen, inzetten, overstap naar vergunde zorgaanbieders ...).

Op dit moment is het erg moeilijk om in te schatten hoe de onderlinge verhouding tussen de verschillende prioriteitengroepen precies zal liggen, hoeveel van de prangende dossiers reeds effectief via de automatische toekenningsgroepen geholpen zullen worden en hoe de 'wachtlijden' in de verschillende prioriteitengroepen zullen evolueren naarmate de effecten van de systeemshift zich manifesteren. Ook het effect van het invoeren van de zorgcontinuïteit minderjarigen-meerderjarigen is op dit moment moeilijk correct in te schatten. Het strikt vastleggen van een verdeling van de middelen voor een langere periode is daarom niet aangewezen.

Anderzijds is het noodzakelijk dat de verdeling van de middelen consistent en consequent gebeurt teneinde een impact op langere termijn te kunnen bewerkstelligen.

Het voorliggend ontwerpbesluit verankert voor het jaar 2017 de verdeling.

Dit ontwerpbesluit regelt twee aangelegenheden:

1. De verdeling van middelen over minder- en meerderjarigen
2. De verdeling van middelen over de provincies

1.1 Verdeling van middelen over minder- en meerderjarigen

Om een goede verdeling van de middelen over minder- en meerderjarigen te bekomen is het belangrijk een onderscheid te maken tussen de periode 2017 tot en met 2019 en de periode na 2020. In de periode 2017 tot en met 2019 wordt immers de automatische zorgcontinuïteit bij overgang van minder- naar meerderjarigenzorg gefaseerd ingevoerd. In deze periode is er nog een inhaalbeweging nodig om jongvolwassenen die nog niet hebben kunnen doorstromen naar meerderjarigenzorg een budget ter beschikking te stellen.

Na 2020 zal geen inhaalbeweging meer nodig zijn en kunnen jongeren indien nodig en wenselijk, en mits het doorlopen van de geëigende aanvraagprocedure, hun ondersteuningsbudget gecontinueerd zien.

In 2017 zal door de inhaalbeweging alvast structureel en in grote aantallen plaatsen vrijkomen in de MFC's dankzij de doorstroom van meerderjarige personen met een handicap. Bij het verdelen van de middelen uitbreidingsbeleid houden we dan ook best rekening met deze vrijkomende capaciteit. Vanaf 2020 zal de doorstroom van jongeren die meerderjarig worden eerder geleidelijk gebeuren en kunnen we het ritme van die doorstroom gebruiken om te bepalen hoeveel middelen bijkomend geïnvesteerd moeten worden in minderjarigenondersteuning.

Bovendien moeten we rekening houden met het feit dat op middellange termijn ook voor minderjarige personen met een handicap sprake zal zijn van persoonsvolgende financiering. A rato van de middelen die met de jongeren mee doorstromen naar meerderjarigenzorg zullen nieuwe middelen geïnvesteerd moeten worden in de minderjarigenzorg.

1.2 Verdeling van middelen over de provincies

In het verleden werden de middelen overeenkomstig de bevolkingscijfers verdeeld over de provincies, waarbij ook correcties voorzien werden om de vastgestelde historische achterstand in bepaalde provincies (vooral in Vlaams-Brabant, ihbz Brussel en Brusselse rand, en ook in Antwerpen) weg te werken.

Het invoeren van de zorgcontinuïteit minderjarigen-meerderjarigen doorkruist echter de intentie om historische ongelijkheden af te bouwen. Immers, in bepaalde regio's – voornamelijk West-Vlaanderen- is er een sterk uitgebouwde minderjarigenzorg waardoor hier proportioneel meer middelen zullen gaan naar PVB's ifv het continueren van deze zorgcontinuïteit.

Het is op vandaag niet duidelijk hoe de verdeling van de middelen voor persoonsvolgende budgetten er zal uitzien na de transitie naar de persoonsvolgende financiering en of dergelijke correcties in de toekomst nog nodig en wenselijk zijn. De administratie zal de evoluties op dit vlak monitoren.

In 2017 zullen we daarom de middelen louter op basis van de bevolkingscijfers verdelen over de provincies en dus geen bijkomende correctie doorvoeren.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1 definieert begrippen die in het ontwerpbesluit worden gebruikt.

Artikel 2 delegeert aan de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor het jaar 2017 de bevoegdheid om de bijkomende middelen die vanuit het uitbreidingsbeleid toegevoegd worden aan de begroting van het VAPH te verdelen over niet rechtstreeks toegankelijke hulp voor minderjarigen en niet rechtstreeks toegankelijke hulp voor meerderjarigen. We kiezen er in dit kader voor om reeds 15% van het budget te voorzien voor de toekenning van PAB's aan minderjarigen. 85% van de middelen wordt voorzien voor meerderjarigen.

Daarnaast zal er voor minderjarigen capaciteit vrijkomen binnen de MFC's (op jaarbasis) door het realiseren van de zorgcontinuïteit voor jongvolwassenen.

Artikel 3 bepaalt hoe de middelen verdeeld worden over de provincies.

Artikel 4 regelt de datum waarop het besluit in werking treedt.

Artikel 5 behoeft geen verdere toelichting.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De Vlaamse regering heeft voor de periode 2015-2019, onder voorbehoud van begrotingscontroles, een meerjarenbegroting vooropgesteld waarbij voor de ondersteuning van personen met een handicap volgende budgetten worden voorzien:

<i>indicatieve tabel: budgettaire overzicht middelen UB 2015 – 2019</i>				
PmH	Trap 1 (BOB + RTH)		Trap 2 (niet-RTH)	totaal PmH
	BOB	RTH		
2015	-	€ 10.000.000	€ 30.000.000	€ 40.000.000
2016	€ 9.000.000	-	€ 9.000.000	€ 18.000.000
2017	€ 43.778.400	€ 10.971.600	€ 54.750.000	€ 109.500.000
2018	€ 22.756.800	-	€ 47.243.200	€ 70.000.000
2019	€ 35.493.200		€ 57.006.800	€ 92.500.000
Totaal	€ 132.000.000		€ 198.000.000	€ 330.000.000

Bij de begrotingscontrole 2016 werd omwille van de preciaire budgettaire toestand voor het Uitbreidingsbeleid "slechts" € 10.000.000 ter beschikking gesteld aan het VAPH. Het voorziene uitbreidingsbeleid werd evenwel volledig uitgevoerd zoals beloofd. Dit werd gerealiseerd door een gedeeltelijke financiering van het afgesproken uitbreidingsbeleid binnen de begroting van het VAPH. Bij de begroting 2017 stelt de Vlaamse Regering het verschil tussen de reële en de voorziene kredietverhoging in 2016 - € 8.000.000 - bijkomend recurrent ter beschikking van het VAPH. Dit betekent dat het budget voor het

Uitbreidingsbeleid in 2017 de facto verhoogt met € 117.500.000 t.o.v. de begroting 2016. Hiermee worden ook de uitgaven opgevangen van het reeds in 2016 opgestarte uitbreidingsbeleid gefinancierd met de eigen middelen van het VAPH in 2016. Daarmee is tevens het cumulatief ter beschikking gestelde budget voor het Uitbreidingsbeleid voor personen met een handicap op schema met het initieel voorziene traject.

Jaarlijks kennen we ook een zekere reguliere uitstroom uit de VAPH-sector. Voor meerderjarigen kunnen deze regulier vrijkomende middelen vanaf 2017 door de invoering van de persoonsvolgende financiering ingezet worden om nieuwe persoonsvolgende budgetten ter beschikking te stellen. Voor minderjarigen blijft de regulier vrijkomende capaciteit in afwachting van de invoering van PVF voor minderjarigen gekoppeld aan de zorgaanbieders. Vrijkomend budget PAB voor minderjarigen wordt ingezet om nieuwe PAB's aan minderjarigen ter beschikking te stellen.

Op basis van het aantal VAPH-cliënten dat de voorbije jaren overleden is en de sector verlaten heeft, zowel binnen de zorg in natura als binnen het PAB, schatten we in dat er jaarlijks ongeveer voor € 30.000.000 persoonsvolgende middelen vrijkomen voor meerderjarigen.

Gezien de transitie naar PVF de realiteit van in- en uitstroom zeer grondig wijzigt, moeten de vrijkomende middelen binnen PVB meerderjarigen grondig opgevolgd worden. Dit kan eventueel leiden tot een bijsturing van deze inschatting.

Voor minderjarige PmH zal de mate waarin reguliere uitstroom plaats vindt sterk beïnvloed worden door de mate waarin we erin slagen om zorgcontinuïteit te realiseren voor jongeren die de overstap maken van minder- naar meerderjarigenzorg.

De Inspectie van Financiën bracht advies uit op 29 november 2016. De Inspectie van Financiën vindt het gelet op de talrijke onzekerheden niet zinvol de middelen a priori te verdelen over minderjarigen en meerderjarigen en over de provincies en zou aan de cijfers louter een richtinggevende status geven.

Het doel van het voorliggende ontwerpbesluit over de verdeling van de middelen voor het jaar 2017 is uitvoering te geven aan een bepaling uit het decreet van 25 april 2014 (*Artikel 15: De Vlaamse Regering bepaalt de verdeling van het totale beschikbare budget tussen zorg en ondersteuning voor minderjarigen en zorg en ondersteuning voor meerderjarigen, en tussen de provincies. De middelen voor de financiering van de zorg en ondersteuning van personen die hun woonplaats hebben in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, worden toegevoegd aan de middelen voor de zorg en ondersteuning van personen die hun woonplaats hebben in de provincie Vlaams-Brabant.*)

Het begrotingsakkoord werd verleend op 15 december 2016. We zullen voldoen aan de voorwaarde. De budgettaire effecten zullen opgevangen worden binnen de beschikbare budgetten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het ontwerpbesluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het ontwerpbesluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2016/346 van 29 november 2016.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering over de verdeling van de middelen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Jo VANDEURZEN